

PRESERVATION OF TEXTILES: PROBLEMS AND PERSPECTIVES

Theodora Korpaki

TEKSTILMATERIĀLU SAGLABĀŠANA: PROBLĒMAS UN PERSPEKTĪVAS

Teodora Korpaki

Published with the support of the Caparol Baltica Ltd.

Izdots ar SIA "Caparol Baltica" atbalstu

PRESERVATION OF TEXTILES: PROBLEMS AND PERSPECTIVES

Theodora Kormpaki

Estonian Academy of Arts

Estonia pst 7 / Teatri väljak 1, Tallinn 10143, Estonia

theodora.kormpaki@artun.ee

Abstract

The current paper is based on a research work about the preservation of textiles and it presents a further research work on the textile art and design items.

The preservation of textiles refers to the processes by which textiles are taken care of and maintained to avoid future damage and to ensure the durability of textile items. As the collections of museums are growing continuously, the preventive conservation could help for the proper maintenance of items. Preventive conservation can be handled by most museums if there are suitable management, resources and proper facilities for the storage of collections.

The methods used in the research work, the results and ideas of a further research are presented. Regarding the research work, the creation of survey reports was vital in order to collect the necessary information for the preservation processes of museums.

Moreover, the preservation of textile art and design items in the Baltic States provides a subject for a further research.

The combination of different materials, type and content of these items may need a more specific preservation process than ordinary textile items. Carrying out survey reports and interviews is an attempt to collect information about the preservation plans of museums and to determine the needs of textile art and design items.

The results of the research work could be implemented by museums to improve their facilities and managing plans to ensure the preservation of textile collection.

Keywords

preservation, textile collection, textile art and design items,
condition assessment, preventive conservation

TEKSTILMATERIĀLU SAGLABĀŠANA: PROBLĒMAS UN PERSPEKTĪVAS

Teodora Kormpaki (*Theodora Kormpaki*)

Igaunijas Mākslas akadēmija

Estonia pst 7 / Teatri väljak 1, Tallinn 10143, Estonia

theodora.kormpaki@artun.ee

Kopsavilkums

Raksts balstīts uz jau veiktu pētījumu par tekstilmateriālu saglabāšanu un sniedz ieskatu turpmākajos pētījumos par tekstilmākslas un dizaina priekšmetiem.

Tekstila saglabāšana iekļauj sevī darbības materiāla kopšanai un uzturēšanai kārtībā, lai novērstu bojājumus un nodrošinātu izturību. Tā kā muzeju kolekcijas nepārtraukti aug, preventīvā konservācija varētu palīdzēt nodrošināt materiālu pienācīgu uzturēšanu. Šāda veida saglabāšanu iespējams veikt lielākajā daļā muzeju, atbilstoši to organizējot, nodrošinot resursus un telpas kolekciju uzglabāšanai.

Raksts iepazīstina ar pētījuma darba metodēm, rezultātiem un nākotnes pētījumu virzieniem. Pētījuma veikšanā ārkārtīgi liela nozīme bija aptaujām, lai savāktu nepieciešamo informāciju par muzejos pieņemto saglabāšanas politiku.

Tekstilmākslas un dizaina priekšmetu saglabāšanas procesi Baltijas valstīs sniedz vielu turpmākiem pētījumiem. Dažādās materiālu kombinācijas, objektu veidi un saturs varētu uzstādīt specifiskākas prasības to saglabāšanas pasākumiem, nekā tas būtu parastu tekstilizstrādājumu gadījumā. Ekspertīzes un intervijas bija mēģinājums ievākt informāciju par muzeju plāniem kolekciju saglabāšanas jomā un noteikt tekstilmākslas un dizaina objektu izvirzītās prasības. Pētījuma rezultāti varētu kalpot kā ieteikumi muzejiem telpu un darba organizācijas uzlabošanā, lai nodrošinātu tekstildarbu kolekcijas labāku saglabāšanu.

Atslēgvārdi

saglabāšana, tekstildarbu kolekcija, tekstilmākslas un dizaina priekšmeti, stāvokļa izvērtējums, preventīvā konservācija

INTRODUCTION

Textiles have been widely used since prehistoric times because of their fundamental character.

The etymology of the word *textile* comes from the Latin word *textilis* that means something which is woven [1]. Over the centuries the term has taken on broader connotations, including: (a) staple filaments and fibres for use in yarns or the preparation of woven, knitted, tufted or non-woven fabrics, (b) yarns made of natural or man-made fibres, (c) fabrics and other products made of fibres or yarns, and (d) apparel or other articles fabricated from the above which retain the flexibility and drape qualities of the original fabrics [2]. Nowadays textile denotes a flexible woven material constructed of natural or man-made fibres, which is formed by weaving, knitting, knotting, crocheting and pressing fibres together.

At the “Manifesto of 1991” of European Textile Network it is written:
“Textile is not a fabric, but a necessary human repertoire in the metabolism of nature; such as agriculture and architecture – a medium of human life organisation, such as language, music and mathematics. Its forms and contents, its technical and ritual use reflect like them the level of development of a culture” [3].

Textiles are important cultural heritage objects. Their preservation refers to the processes by which the current items are cared for and maintained to avoid future damage, ensuring the durability of textile items. One of museums’ aims is to collect, care for and preserve cultural heritage. In order that the objects be successfully maintained, it is vital to follow the appropriate procedures. The conservation process includes not only treatment of the object but also its preservation. The theoretical framework of the proper function of depository facilities and how it can be achieved in practice can be beneficial for the preservation of the museum collections. Inappropriate storage and preservation procedures can cause sustainable damages to important cultural heritage material.

Preservation of textiles includes precise procedures, installation of preservation plans and management of collections. Establishing of preventive programmes in museums supports the reduction of deterioration agents and the rate at which items need treatment [4]. A specific and clear plan of museum preservation measures can be significantly less expensive than conservation treatments.

The proper functioning of a depository facility requires measures that the museum should undertake, as well as the organisation in order to ensure correct maintenance of items. Textiles are sensitive materials and their housing should be carefully considered, as inappropriate storage could cause irreversible damages.

This article presents the results of a research work¹ on the preservation of textile collections at four Estonian museums (and five store rooms of textile collections of the museums). A further research² will occur on the preservation of textile art and design items and a question will arise about the importance to preserve the current items on a broader aspect.

1 The research work is based on the Master Thesis “The textile environmental conditions and the resource needs for building up shared storage facilities for museum collections” by Theodora Kormpaki, supervisor PhD, Kurmo Konsa, Estonian Academy of Arts.

2 Future research is a PhD research work that will be carried out on the preservation of contemporary textile art and design items at the applied art and design museums of the Baltic States after the Second World War, by PhD student Theodora Kormpaki, supervisors PhD, Kurmo Konsa, Prof. Lylian Meister, Estonian Academy of Arts.

IEVADS

Tekstils tiek plaši izmantots jau kopš aizvēsturiskiem laikiem tā fundamentālo īpašību dēļ.

Vārds “tekstils” cēlies no latīņu *textilis*, kas nozīmē – austs [1]. Gadsimtu gaitā termins iemantojis plašāku nozīmi un tiek attiecināts uz lielāku materiālu klāstu, piemēram: (a) pavedieniem un šķiedrām, ko izmanto diegos un dzijās, lai veidotu audumus, adījumus, filcu un neaustus darinājumus, (b) dzijām un diegiem no dabiskās vai sintētiskās šķiedras, (c) audumiem un citiem izstrādājumiem, kas veidoti no šķiedrām un dzijām, un (d) apģērbiem un citiem priekšmetiem, kas veidoti no iepriekšminētajiem materiāliem un ir saglabājuši oriģinālā izejmateriāla elastību un kritumu [2]. Mūsdienās par tekstilu dēvē elastīgus darinājumus, radītus no dabiskām vai sintētiskām šķiedrām, kas veidoti aužot, adot, tamborējot, mezglojot vai sapresējot kopā šķiedras.

Asociācijas *European Textile Network* 1991. gada manifestā teikts: “*Tekstils nav tikai audums, tas ir nepieciešams cilvēcisks elements dabas vielmaiņā; gluži tāpat kā lauksaimniecība un arhitektūra – cilvēka dzīves organizācijas mediji, kā valoda, mūzika un matemātika. Tā formas un saturs, tā tehniskais un rituālais lietojums atspoguļo kultūras attīstības līmeni*” [3].

Tekstila izstrādājumi ir nozīmīga kultūras mantojuma daļa. To saglabāšana saistās ar esošo priekšmetu kopšanu un uzturēšanu kārtībā, lai izvairītos no bojājumiem un nodrošinātu izturību. Viens no muzeju darbības mērķiem ir kolekcionēt, aprūpēt un saglabāt kultūras mantojumu. Lai priekšmetus veiksmīgi uzturētu kārtībā, ir būtiski ievērot noteiktas procedūras. Restaurācija šai gadījumā nenozīmē tikai objekta aprūpi, bet arī tā saglabāšanu. Muzeju kolekciju saglabāšanā lielā mērā palīdz labi izstrādāta teorētiskā bāze uzglabāšanas telpu atbilstošo funkciju nodrošināšanai. Ja darbi tiek uzglabāti neatbilstošos apstākļos, tie var tikt stipri bojāti.

Tekstilizstrādājumu saglabāšana ietver precīzas darbības, saglabāšanas plānu izstrādi un kolekcijas pārvaldīšanu. Ieviešot preventīvas programmas, iespējams mazināt kaitīgo ietekmju apjomu un paildzināt laiku līdz brīdim, kad rodas nepieciešamība priekšmetus atjaunot [4]. Skaidri izstrādāts specifisks kolekcijas saglabāšanas plāns noteikti izmaksā daudz lētāk nekā restaurācijas darbi.

Lai mākslas darbi tiktu uzglabāti atbilstoši, jāveic konkrētas darbības krātuvju funkciju norošināšanai un sekmīgai darba organizācijai. Tekstils ir jutīgs materiāls, tādēļ tā uzglabāšanas vieta un veids ir jāizvēlas rūpīgi, jo neatbilstoši apstākļi var izraisīt nenovēršamus bojājumus.

Šai rakstā atklāti tekstilkolekciju saglabāšanas izpētes rezultāti¹ četros Igaunijas muzejos (piecās to krātuvēs). Nākotnē tiks veikts pētījums² par tekstilmākslas un dizaina priekšmetu saglabāšanu un jautājums par eksistējošo objektu saglabāšanu tiks skatīts plašāka mērogā.

1 Pētījums balstīts uz raksta autorei izstrādāto maģistra darbu “*The textile environmental conditions and the resource needs for building up shared storage facilities for museum collections*”. Darba vadītājs: PhD Kurmo Konsa, Igaunijas Mākslas akadēmija.

2 Turpmākie pētījumi par laikmetīgās tekstilmākslas un dizaina priekšmetu saglabāšanu Baltijas valstu lietišķās mākslas un dizaina muzejos pēc Otrā pasaules kara tiks veikti doktora darba izstrādes ietvaros. Darba vadītāji: PhD Kurmo Konsa, Prof. Lylian Meister, Igaunijas Mākslas akadēmija.

RESEARCH METHOD

Research was carried out on the textile collections of four Estonian museums³. The research contained mapping of different types of textile items, collecting information about depository conditions, storage equipment, the preservation plans of the museums and item-condition assessment. In order to collect the necessary information, survey reports were created according to the theoretical framework [5, 6].

The first survey report was about mapping of collections and it was worked out according to the type of item dimensions. An attempt was made to calculate the number of items and the storage methods.

Understanding of quantity, condition and necessary treatment of the textile collections of museums could be beneficial with the proper planning (space and facilities), organisation and function of the depository. Mapping of the collections can provide information about the organisation of storage space and furnishing of the depositories.

The second report was created in order to collect information about the preservation plans of museums, security, storage conditions, labelling and depository conditions and to identify the possible risks to the collection. The report was based on the theoretical framework and surveys that have been carried out by museums as the Canadian Museum of Nature, Victoria and Albert Museum and the National Museum of Denmark, and they were adapted to the needs and types of the Estonian museums.

The current report gives an overview of the conditions that exist at the depositories and it is vital to be thoroughly considered by the museums.

The last survey report was based on the items condition assessment and it was created according to the textile items' characteristics and the possible damages that can be found. It was based on the theoretical framework, the studied items and textile deteriorations. The selection of items was made randomly and always in cooperation with the collection managers and curators of museums. Different textile materials and types of textile items were researched.

During the research, photographic documentation was made.

RESULTS AND ANALYSES

The main problem of the museums' depository facilities to follow the preservation plans is related with inappropriate depository buildings. Even though at some museums the buildings provide good environmental conditions, there is always a problem with space and accessibility. The museum collections are growing continuously and the existing depository facilities lack enough space to store items properly. Additional problems that are mapped at the depository facilities are lack of proper storage equipment and devices, unsuitable buildings, difficulties in preservation plan usability and in proper recording of climate data, as well as in mapping the number of items, lack of additional storage materials and shortage of personnel in many fields.

The main problems of the five researched depository facilities of Estonian museums were the following:

- 5 of 5 had a lack of storage facilities,
- 4 of 5 had overcrowded storage units,

PĒTĪJUMA METODES

Pētījums aptvēra četrus Igaunijas muzeju tekstila kolekcijas³. Tā gaitā tika veikta tekstila objektu grupēšana un vākta informācija par uzglabāšanas apstākļiem un aprīkojumu, par muzeju plāniem saglabāšanas jomā un priekšmetu stāvokļa izvērtējums. Lai iegūtu vajadzīgo informāciju, tika veidota atbilstoša teorētiskā bāze [5, 6].

Pirmajā pētījuma daļā aprakstīta kolekciju grupēšana, kas notika, vadoties pēc objektu izmēriem. Tika mēģināts aprēķināt gan pašu mākslas objektu, gan to uzglabāšanas veidu skaitu.

Zināšanas par priekšmetu daudzumu, to stāvokli un nepieciešamajiem kopšanas darbiem muzeja tekstildarbu kolekcijā var palīdzēt labāk izplānot telpas un aprīkojumu, lai nodrošinātu krātuvju optimālu funkcionēšanu.

Pētījuma otrā daļa veltīta muzeju veiktajiem saglabāšanas pasākumiem: drošībai, uzglabāšanas apstākļiem, objektu apzīmēšanai, kā arī iespējamiem apdraudējumiem. Tas sakņojās teorētiskajā bāzē un izpētēs, ko savulaik veikuši tādi muzeji kā Kanādas Dabas muzejs, Viktorijas un Alberta muzejs un Dānijas Nacionālais muzejs, pielāgojot Igaunijas muzeju vajadzībām un tipiem. Šajā rakstā sniegts pārskats par krātuvju stāvokli un sniegti ieteikumi muzejiem.

Pētījuma trešā daļa veltīta kolekciju priekšmetu stāvokļa izvērtējumam, ņemot vērā katra tekstildarba īpašības un iespējamus bojājumus.

Noslēguma referāts ietvēra gan teoriju, gan pētīto objektu un bojājumu aprakstu. Objekti tika brīvi izvēlēti sadarbībā ar kolekciju pārvaldītājiem un muzeju kuratoriem. Aplūkoti tika visdažādākie materiāli un tekstila objektu veidi.

Pētījuma gaita tika dokumentēta fotogrāfijās.

REZULTĀTI UN ANALĪZE

Galvenais faktors, kura dēļ muzeji nespēj nodrošināt priekšmetu optimālu saglabāšanu, ir nepiemērotas krātuvju ēkas. Pat ja muzeja telpās iespējams radīt un saglabāt labvēlīgu vidi, krātuvēs bieži pietrūkst vietas un objekti ir grūti pieejami. Muzeju kolekcijas nepārtraukti papildinās, un rodas grūtības visu pienācīgi uzglabāt. Turklāt trūkst atbilstoša aprīkojuma, ēkas nav piemērotas dotajām funkcijām un izstrādātie saglabāšanas plāni izrādās grūti realizējami. Muzejiem neizdodas pienācīgi reģistrēt telpu klimata datus, veikt priekšmetu uzskaiti, kā arī pietrūkst uzglabāšanai nepieciešamo materiālu un kvalificēta personāla.

Pētījums piecās Igaunijas muzeju krātuvēs atklāja vairākas būtiskas problēmas:

- visās piecās trūka glabāšanai nepieciešamā aprīkojuma;
- četras no piecām krātuvēm bija pārslogotas;
- divos gadījumos no pieciem ēkas bijas funkcijām absolūti nepiemērotas;
- četras krātuves no piecām saskārās ar grūtībām saglabāšanas plāna realizācijā;
- divās no piecām netika pienācīgi reģistrēti telpu klimata dati;
- divās no piecām nebija precīzi zināms objektu skaits;

³ Autore pateicas Igaunijas Brivdabas muzejam, Igaunijas Vēstures muzejam, Tallinas Pilsētas muzejam, Harju apgabala muzejam.

- 2 of 5 had totally unsuitable buildings,
- 4 of 5 had difficulties in preservation plan usability,
- 2 of 5 had difficulties in the proper recording of climate data,
- 2 to 5 had difficulties in mapping the number of items,
- 4 of 5 had lack of additional storage materials,
- 3 of 5 had a shortage of staff.

The results of the item-condition assessment were:

- at 3 of 5 depositories the majority of researched items were in good condition,
- at 4 of 5 depositories there were items in very bad condition,
- at 5 of 5 depositories the main type of damage were holes,
- at 3 of 5 depositories there were items with mould damage,
- at 4 of 5 depositories there were deformed items,
- at 3 of 5 depositories there was discolouration of items.³

Through the survey report and the item-condition assessment, the main problem of the museums to carry through properly on the preservation plans is connected with inappropriate conditions in depository facilities, lack of proper storage equipment and devices, shortage of available personnel in many fields, and the funding problems of the museums.

FUTURE RESEARCH

A future research will be based on the preservation of textile art and design items in the Baltic States. The tradition of textile creation in the Baltic States is quite ancient and continues until the present day. There are important textile artists and a considerable amount of textile art creations have been made.

Textile art and design items, because of their unique character, need other way of handling and preservation procedures than other types of textiles do. The use of mixed materials that might have been used by artists need the establishment of a more specific preservation plan and management at the museums.

Mapping of materials is vital for the best preservation of the current items. Moreover, the size and dimension type of the textile art and design could be wide and diverse. Finding out the context of textile art and identifying the materials could give the required information concerning the establishment of preservation plans at the museums.

Carrying out survey reports will be a method to collect information about the condition of textile art and design collections at the store rooms of applied art and design museums of the Baltic States, the sustainability of the preservation plans that museums carry out, the problems that they are facing and the reason of these.

However, a question arises about the importance of preserving textile art and design items. On the one hand, as already mentioned above, the collections at the museums increase continuously and one of the problems that they are facing is the lack of space and facilities at the store rooms. On the other hand, preserving cultural heritage is one of the museums' aims. But why is it important to preserve textile

³ Estonian Open Air Museum, Estonian History Museum, Tallinn City Museum, Museum of Harju County.

- četrās no piecām trūka nepieciešamo papildmateriālu;
- trijās no piecām trūka darbinieku.

Savukārt kolekcijas priekšmetu stāvokļa izvērtējums atklāja sekojošo:

- trijās no piecām krātuvēm novērtēto priekšmetu stāvoklis ir labs;
- četrās no piecām krātuvēm atrodami priekšmeti ļoti sliktā stāvoklī;
- visās piecās krātuvēs galvenais konstatētais bojājuma veids ir caurumi;
- trijās no piecām krātuvēm atsevišķus priekšmetus bija bojājis pelējums;
- četrās no piecām krātuvēm atradās deformēti priekšmeti;
- trijās no piecām krātuvēm atsevišķi priekšmeti bija zaudējuši krāsu.

Pētījuma un izvērtējuma gaitā tika secināts, ka galvenie šķēršļi kolekciju saglabāšanas plāna realizācijai ir nepiemēroti apstākļi krātuvēs, atbilstoša aprīkojuma un papildmateriālu trūkums, nepietiekams kvalificētu darbinieku skaits, kā arī finansējuma problēmas.

TĀLĀKĀ IZPĒTE

Turpmākie pētījumi būs veltīti tekstilmākslas un dizaina priekšmetu saglabāšanai Baltijas valstīs. Tekstildarbu radīšanas tradīcijas šai reģionā sakņojas tālā senatnē un nav zudušas līdz pat mūsu dienām. Šai jomā darbojas daudzi cienijami mākslinieki un tiek radīts ne viens vien mākslas darbs.

Tekstilmākslas un dizaina priekšmetiem raksturīgās īpašības diktē atšķirīgu pieeju to saglabāšanai. Piemēram, ja darbs tapis, apvienojot dažādus tekstilmateriālu veidus, tā saglabāšanai muzejam būtu jāizmanto specifiskāki paņēmieni nekā tradicionālu tekstildarbu gadījumā.

Izmantoto materiālu noteikšana ir vitāli svarīga darbu saglabāšanā, turklāt vērā jāņem arī objektu lielums un formas. Tāpat tekstildarbu saglabāšanas plānā var izrādīties nepieciešams ievērot ar tiem saistīto kontekstu.

Kā metode informācijas savākšanai tiks izmantotas ekspertīzes un aptaujas, kas palīdzēs noteikt tekstilmākslas un dizaina priekšmetu stāvokli Baltijas valstu lietišķās mākslas un dizaina muzeju kolekcijās, šo muzeju realizēto saglabāšanas plānu, pastāvošās problēmas un to cēloņus.

Nepieciešams arī rast atbildi uz jautājumu – cik būtiska ir tekstilmākslas un dizaina saglabāšanas problēma? No vienas puses, kā jau iepriekš sacīts, muzeju kolekcijas nepārtraukti aug un priekšmetu uzglabāšanai sākt trūkt vietas un aprīkojuma. No otras puses, nedrīkstam aizmirst, ka kultūras mantojuma glabāšana ir viens no muzeju pamatuzdevumiem.

Tomēr – kādēļ gan būtu svarīgi saglabāt tieši tekstilmākslas un dizaina objektus? Kāds, no plašākas (visas sabiedrības, specifisku cilvēku grupu, valsts) perspektīvas raugoties, būs šobrīd radīto darbu kolekcionēšanas un saglabāšanas iznākums?

Jomas speciālistu prātus pastāvīgi nodarbina konkrētu priekšmetu saglabāšanas nozīmīguma problēma. Aizvien biežāk saprotam, ka saglabājam vairāk un vairāk. Taču saglabāšana nevarētu būt tikai process – tai jāatspoguļo visas sabiedrības izpausmes, arī morālais un sociālais pagrimums [7].

art and design items? What is the result of collecting and preserving the current in a broader aspect (society, specific group of people, state)?

The question of the importance to preserve items is a continuous concern for preservation specialists. A recurrent idea is that we try to preserve more and more items. Preservation of items is not only a process but it regards depiction of the society since it concerns also moral and social decay [7].

During the current research, interviews will be carried out in different groups (museums' manager collections and curators, textile artists and probably students of textile art and design) and there will be an attempt to approach this theme closer.

During the future research an attempt will be made to gain a closer insight into the practices, motivations and emotions concerning preservation of textiles. Collecting information and mapping the difficulties could give solutions for the best preservation procedures in the museums.

The research results could be implemented by museums to improve their facilities and managing plans to ensure the preservation of the textile collections.

CONCLUSION

Acceptable housing of textile items could be achieved by systematic planning, accessibility, physical environment monitoring and evaluation of textile collections. Planning includes policies, manuals, short and long plans and objectivity. The information system deals with documentation and records of the collections, and accessibility refers to the organisation of collections, the depository facility and its usability. Physical environment involves environmental conditions and preservation of items, and monitoring evaluation of museum collections includes maintenance, survey and inventory of museums' collections [8].

However, stabilisation of the store rooms is connected to the condition of the building. The building construction should not allow fluctuations in environmental conditions. It should protect items from weather hazards, pollution, dust and pests. Currently, there is a possibility to create a low energy building. Correct planning of a depository facility requires cooperation of different experts including architects, engineers, conservators, collection managers, etc.

Accordingly, such key function elements as item condition assessments, mapping, labelling, building situations, environmental conditions, equipment and methods of storage are some procedures that museums could possibly implement for the management of their collections.

Nevertheless, proper implementation of a preservation plan depends on the funding of the museums, which directly affects the functioning of the preservation plan and the depository facilities.

Daļa no pētījuma darba būs intervijas ar dažādām iesaistītajām grupām (muzeju vadītājiem un kuratoriem, tekstilmāksliniekiem un, iespējams, tekstilmākslas un dizaina studentiem) par konkrēto tēmu.

Pētījums būs arī sava veida mēģinājums gūt precīzāku priekšstatu par tekstila saglabāšanas praksi, motivāciju un saistītajām emocijām. Iegūtā informācija un izpratne par iespējamajām grūtībām varētu palīdzēt muzejiem rast labākus risinājumus kolekciju saglabāšanai: telpu un aprīkojuma uzlabošanai, kā arī darbību plānošanai un organizēšanai.

SECINĀJUMI

Tekstila objektu pienācīgu glabāšanu iespējams nodrošināt, sistemātiski plānojot darbu, nodrošinot pieejamību objektiem, veicot vides uzraudzību krātuvēs un regulāri novērtējot kolekciju stāvokli. Plānošana sevī ietver muzeja darbības politiku, veicamo darbu vadlīniju izstrādi, īstermiņa un ilgtermiņa plānošanu un objektivitāti. Informācijas sistēmas nodrošina kolekciju dokumentēšanu un datu uzskaiti. Savukārt pieejamību objektiem īsteno, atbilstoši tos izkārtējot muzeja telpās un krātuvēs. Uzmanība jāpievērš arī fiziskajai videi, t.i., priekšmetu glabāšanas apstākļiem. Tāpat veicama regulāra kolekcijas novērtēšana, apkope, ekspertīze un inventarizācija [8].

Jāpatur gan prātā, ka apstākļi krātuvēs ir cieši saistīti ar muzeja ēkas stāvokli kopumā. Ēkas konstrukcijai būtu jāpasargā kolekcija no svārstībām uzglabāšanas vidē, no laikapstākļu postošās ietekmes, piesārņojuma, putekļiem un kaitēkļiem. Mūsdienās ir iespējams būvēt arī energoekonomiskas ēkas.

Krātuvju veidošanā noteikti jāsadarbojas dažādu jomu ekspertiem: arhitektiem, inženieriem, restauratoriem, kolekciju pārraugiem un citiem speciālistiem. Muzejiem ieteicams regulāri veikt kolekcijas priekšmetu stāvokļa izvērtējumu un grupēšanu, sekot ēku stāvoklim, kontrolēt telpu vidi, gādāt par nepieciešamo aprīkojumu un izstrādāt metodes kolekcijas saglabāšanai.

Visbeidzot – muzeja iespējas kvalitatīvi realizēt kolekcijas priekšmetu saglabāšanas plānu ir tieši atkarīgas no pieejamā finansējuma.

References

1. Wikipedia. Textile. <http://en.wikipedia.org/wiki/Textile> (last accessed 13 November 2013).
2. Howard, L. (1986). *Needles, Textile Fibres, Dyes, Finishes and Processes. A Concise Guide*. USA: Noyes Publications, 1 p.
3. European Textile Network. "Manifesto" of 1991. Why textiles. <http://www.etn-net.org/etn/121e.htm> (last accessed 14 November 2013).
4. Lennard, F., Ewer, P. (2010). *Textile Conservation, Advances in Practice*. Italy: Butterworth – Heinemann, 199 pp.
5. Keen, S. (2002). *Managing Conservation in Museums*. Oxford: Butterworth – Heinemann.
6. Ashley-Smith, J. (1999). *Risk assessment for object conservation*. Oxford: Butterworth – Heinemann.
7. Lowenthal, D. (1989). Material Preservation and Its Alternatives. *Perspecta*, Vol. 25, 66 p.
8. Green, S. W. (2007). Managing Textile Collections. https://www.ideals.illinois.edu/bitstream/handle/2142/580/Green_Managing.pdf?sequence=2 (last accessed 14 November 2013).

Atsauces

1. Wikipedia. Textile. <http://en.wikipedia.org/wiki/Textile> (sk. 13.11.2013).
2. Howard, L. (1986). *Needles, Textile Fibres, Dyes, Finishes and Processes. A Concise Guide*. USA: Noyes Publications, 1 p.
3. European Textile Network. "Manifesto" of 1991. Why textiles. <http://www.etn-net.org/etn/121e.htm> (sk. 14.11.2013).
4. Lennard, F., Ewer, P. (2010). *Textile Conservation, Advances in Practice*. Italy: Butterworth – Heinemann, 199 pp.
5. Keen, S. (2002). *Managing Conservation in Museums*. Oxford: Butterwoth – Heinemann.
6. Ashley-Smith, J. (1999). *Risk assessment for object conservation*. Oxford: Butterwoth – Heinemann.
7. Lowenthal, D. (1989). Material Preservation and Its Alternatives. *Perspecta*, Vol. 25, 66 p.
8. Green, S. W. (2007). Managing Textile Collections. https://www.ideals.illinois.edu/bitstream/handle/2142/580/Green_Managing.pdf?sequence=2 (sk. 14.11.2013).

Report was delivered at

THE 10th BALTIC STATES RESTORERS' TRIENNIAL MEETING
SEEKING BALANCE: PRESERVATION USE CONSERVATION
in Riga, Latvia, on 27–30 May 2014

Referāts nolasīts

10. BALTIJAS VALSTU RESTAURATORU TRIENNĀLĒ
LĪDZSVARU MEKLĒJOT:
SAGLABĀŠANA IZMANTOŠANA RESTAURĀCIJA
Rīgā, Latvijā, no 27.–30. maijam

Latvijas Restauratoru biedrība, 2014